

GŁOS

TRYBUNALSKI

Tomaszów-Mazowiecki—Piotrków-Trybunalski—Radomsko
Pl. Kościuski 15, m. 31, tel. 3. Ul. Legionów 2, tel. 55. Mariowicza 19, tel. 88

PRENUMERATA:
MIESIĘCZNIE — — — — — zł. 4.—
KWARTALNIE ZGÓRY — — — — — zł. 10.—
z dostawą do domu lub przesyłką pocztową.

Konto P. K. O. Nr. 63042

OGŁOSZENIA:
Za wiersz milimetry, szerokości 60 milimetrów na pierwszej stronie 50 gr., na pozostałych stronach 35 gr., cyfrowe zagraniczne i w święta drożej o 25 proc., drobne za wyraz 10 gr., najmniej zł. 1.—, dla poszukujących pracy 5 gr., najmniej 50 gr.

Redaktor przyjmuje od 9 do 10-ej rano,
Nieprzyjętych do druku rękopisów redakcja nie zwraca.

W sobotę dnia 9 stycznia 1928 roku, jako w drugą bolesną rocznicę śmierci najukochańszej żony i matki

ś. † p.

ANNY REMISZOWEJ

odbędzie się MSZA ŚWIĘTA żałobna w kościele św. Jacka o godzinie 10 rano, na którą zapraszają

Mąż, córki, syn, synowa, zięciowie i wnuki.

Posiedzenie Rady Ministr. zostało odroczone

Warszawa, 7-1. Zapowiedziane na dzisiaj posiedzenie Rady ministrów zostało — jak się dowiadujemy — odroczone, i odbędzie się ono prawdopodobnie około 15 bm.

W ten sposób pracowników państwowych, w najwyższym napięciu oczekujących załatwienia przez Radę ministrów sprawy podwyżki

uposażeń, spotyka nowy zawód.

Sprawa była odwlekana przez cały grudzień, ostatnio miała być — według pogłosek — jakoby załatwiona do 10 bm. Wobec odroczenia posiedzenia Rady ministrów, tem samem odwleka się również załatwienie tej palącej kwestji.

Burza nad Londynem.

Komunikacje lotnicze z Paryżem wstrzymane.

Londyn, 7-1. Nad Londynem szaleje od kilku dni gwałtowna burza. Parowiec towarowy „Razmak” porwany wichrem został rzucony na parowiec „Mooltan”, wskutek czego

„Razmak” został poważnie uszkodzony. Wszelka komunikacja na linii lotniczej Croydon — Paryż została wstrzymana.

Straszliwa burza nad Kolonją.

Olbrzymie spustoszenia.

Kolonja, 7-1. W dniu wczorajszym Kolonja nawiedzona została gwałtowną burzą, połączoną z grzmotami. O godzinie 7-ej wieczorem miasto zostało wstrząśnięte kilkakrotnie uderzeniami gromów, jak gdyby w środku lata. Burza rozrosła się do rozmiarów prawdziwego orkanu. Wśród burzy nastąpiło oberwanie się chmury. Strumienie deszczu połączone z gradem spadły na miasto.

Burza i deszcz spowodowały olbrzymie spustoszenia. Gruby mur, okalający pałac arcybiskupa, runął z trzaskiem. Wiele domów zarysowało się. Z kilkunastu domów huraganowy wicher zerwał dachy. Straż pożarna w kilku miejscach rozpoczęła akcję ratunkową. W wielu domach piwnice zostały po brzegi zalane wodą.

Po fali zimna fala upałów na Krymie.

Temperatura dochodzi do 24 stopni ciepła.

Moskwa, 7-1. Jak donoszą z półwyspu krymskiego fala zimna na całym półwyspie krymskim ustąpiła fali gorąca. Wczoraj notowano 24 st. powyżej zera.

Z Turkiestanu donoszą o nowych wstrząsach ziemi. Rząd sowiecki obawiając się dalszych wstrząsów zarządził ewakuację ludności z kilku wsi, nawiedzanych przez trzęsienie ziemi.

Huraganowy ogień artylerji czecho-słowackiej do lodu.

Praga, 7-1. Silne oddziały artylerji czechosłowackiej oraz saperzy z obu stron Dunaju ustawili pod Bratysławą artylerię i zaczęli ogniem huraganowym bombardować lody, utworzone na Dunaju. Ogień huraganowy trwał przez 24 godziny tak, że ludność wystraszona miała wrażenie, że toczy się wielka bitwa artyleryjska.

Mimo wszelkich wysiłków nie udało się rozbić lodów na Dunaju, albowiem jest on gruby na kilka metrów i okazał się silniejszy od pocisków artyleryjskich.

Wysiłki artylerji okazały się bezowocne, lody nie ruszyły. Rząd węgierski pozwolił wojskom czechosłowackim ustawić artylerię nawet na terenie Węgier.

Prace w ministerstwach.

Warszawa, 7-1. (AW). W ministerstwach przeprowadzone są prace nad przygotowaniem nowych projektów ustaw dla przedłożenia ich przyszłemu, izbom ustawodawczym. Za podstawę opracowanych projektów służą dotychczasowe projekty rządowe lub sejmowe, które nie

przeszły jeszcze przez normalny tok ustawodawczy dotychczasowego Sejmu i Senatu, jednocześnie opracowywane są nowe projekty ustaw.

Tak np. M-stwo Oświaty przygotowuje ustawy normujące ustrój szkoły powszechnej i średniej oraz obowiązki kwalifikacji nauczycieli.

Odezwa Katolicko-Narodowej Unji Wyborczej.

Poznań, 7-1. (AW). Katolicko-Narodowa Unja Wyborcza wydała tu następującą odezwę, w której uważają za najkonieczniejsze urzeczywistnienie w przyszłym Sejmie następujących postulatów.

1) Wzmocnienie zasad kościoła katolickiego w życiu państwowem i społecznem w Polsce, 2) zmiana konstytucji, celem umocnienia władzy wykonawczej i uzdrowienia parlamentaryzmu przez racjonalną reformę podstaw wyborczych, 3) zapewnienie poszanowania prawa własności i wiarygodności, jako podstaw porządku społecznego i dobrobytu każdego narodu, 4) poparcie i opieka dla rozwoju życia gospodarczego we wszystkich jego dziedzinach z należytym uwzględnieniem rolnictwa, przy kierowaniu się w polityce gospodarczej państwa metodami, opartymi na doświadczeniu narodów

i pozostawieniu swobody przedsiębiorczości prywatnej polskiej, oraz unikania etatyzmu gospodarczego, 5) zapewnienie swobody pracy, opartej na solidarności interesów przedsiębiorstw i pracowników, 6) reforma ustroju podatkowego, celem wydatniejszego i sprawliwszego rozdziału ciężarów i świadczeń publicznych, a przez to umożliwienie większych nakładów na cele publiczne i większego wynagradzania pracowników państwowych i samorządowych oraz usunięcia bezrobocia, 7) reforma ustawodawstwa społecznego w kierunku lepszego użytkowania środków na ten cel płynących, 8) utrzymanie i podniesienie polskości miast przez wydatną i rozsądną opiekę nad interesami stanu średniego — jak rzemiosło, handel, przemysł itd.

Odezwa wyborcza Żydowskiego Bloku Wyborczego.

Warszawa 7-1. (AW). Ukazała się wielka odezwa wyborcza wydana przez Wyborczą Radę Żydowskiego Bloku Wyborczego. Gdyby nawet wszyscy żydzi szli do urny wyborczej solidarnie, nie mieliby żadnej możności uzyskania choćby połowy należnego im, według stosunków ludnościowych kraju, przedstawicielstwa. To też żydzi muszą w braku narodowej kurji wyborczej zbliżyć wszystkie mieszczańskie żydowskie partie polityczne i centralne organizacje gospodarcze. Odezwa określa blok mniejszości narodowych jako nieobliczalny krok nieodpowiedzialnych polityków występujących w imieniu mniejszości społeczeń-

stwa żydowskiego, który przez połączenie z terytorjalnie mniejszościami przedstawiłby interesy żydowskiej ludności w Polsce. Blok mniejszości narodowych wkrocza w dziedzinę merytorycznych zagadnień państwowo-politycznych i nawet większość ukraińców, białorusinów oraz niemiecka partja robotnicza odwrócił się od niego. W tych warunkach żydzi w Polsce muszą prowadzić własną żydowską politykę i w pracy tej nawiązać kontakt z polskimi ugrupowaniami demokratycznymi. Odezwa kończy się wezwaniem do wszystkich żydów o skupienie się pod sztandarem bloku.

Wielki proces komunistów we Lwowie

Lwów, 7-1. (AW). Dnia 24 bm. rozpoczął się we Lwowie wielki proces polityczny przeciwko 17 członkom tajnej organizacji ukraińskiej wojskowej, oskarżonym o zbrodnieństwo, szpiegostwo. Prócz tego dwaj z pośród nich Atamańczuk i Wier-

bicki, oskarżeni są o zamordowanie kuratora Sobińskiego. Rozprawa potrwa około 4 tygodni i wbrew pogłoskom będzie jawna. Rodzinę kuratora Sobińskiego reprezentować będzie w adw. Nowak-Przygócki.

Dwadzieścia jeden ofiar berlińskiej katastrofy

Przyczyną wybuchu gazu świetlnego.

Berlin, 7-1. Liczba ofiar katastrofy zawalenia się domu na Landesberger alle wzrosła do 21. W czasie dochodzeń ustalono ostatecznie, że

przyczyną katastrofy był wybuch gazu świetlnego. Dotychczas nie udało się z pod gruzów wydobyć jeszcze kilku osób.

Ostatnie wiadomości.

Szpitala dla obłąkanych.

Warszawa, 7-1-28. (Tel. własny). Departament służby zdrowia opracował nowy projekt budowy szpitala psychiatrycznego w Polsce.

Stwierdzono bowiem w wielu wypadkach, że chorzy umysłowo znajdują się w szpitalach zupełnie nieodpowiednich.

Narady przedwyborcze.

Warszawa, 7-1-28 r. (Tel. własny). Jutro obradować tutaj będzie „Wyzwolenie”.

„Chadecja” i „Piast” prowadzą na

rady w sprawie agitacji. Poseł Witos kandydować będzie z powiatu.

Czy lista komunistyczna będzie unieważniona

Warszawa, 7-1-28 r. (Tel. własny). W komisarjacie Rządu na m. stoł. Warszawę rozważano sprawę ważności listy komunistycznej. Decyzja ostateczna znana nie jest.

Nowe monety 5 złotych.

Warszawa, 7-1-28 r. (Tel. własny). Min. Skarbu przystąpi w maju r. b. do wybijania monet 5-cio złotych.

Wolna trybuna.

Z zagadnień chwili.

Program gospodarczy.

Przywykliśmy patrzeć jak osoby, których bieg czasu pozbawia siłę, młodości lub urody, starają się maskować te objawy, i pობлаżliwy tylko uśmiech wywołuje pleć przypominającą porcelanę, lub włos kruczy z zielonkawym odcieniem. Bardziej przykrych uczuć doświadczamy wobec maskowania charakteru i duszy, przy spełnianiu czynów mających pierwszorzędne znaczenie dla ojczyzny i narodu. Do takich zagadnień jednostka ustosunkuje się zwykle stosownie do swych instynktów, umiłowań i dążeń, a stosunek ten ujawnia w poczynaniach i określeniach, związanych lub zależnych od następujących się zagadnień i zjawisk. Uznają więc jedni za dogmat, że Polska istnieje oddawna, bogata pracą pokoleń i przekazaniem przez nich dziedzictwem, uczuciami i instynktami społecznymi wytworzonymi przez historię w obyczajach i instytucjach, oraz w wychowaniu człowieka w rodzinie i szkole. Że pojęcie «narodu» nie pokrywa się z pojęciem wielomiljonowej ludności, mieszkającej w określonych granicach, a wiąże się z instynktami i świadomością duszy narodowej wytworzonej przez historię, która jako jaźń zbiorowa przekazywana pokoleniami i tradycją dokonywanych czynów, wytwarza dopiero moc i tego ducha narodu, który potrafi błysnąć bohaterstwem Kircholmu i Samosjerry, a zdolny jest stwarzać Unję Lubelską i Konstytucję 3-go Maja; który kazał żyć narodowi polskiemu mimo że zginęło Państwo. W wytworzeniu narodowego ducha polskiego, będącego dziś podstawą polskości, dominującą rolę odegrał Kościół Rzymsko-Katolicki, dopomagając do jednoczenia państwowego oddzielnych plemion, do wyrobienia w indywidualnej duszy ludzkiej poczucia obowiązku i odpowiedzialności osobistej, opartej na moralności i sumieniu przyczyniając się do ugruntowania zasad prawa rzymskiego, tej podwaliny bytu świata zachodnio europejskiego i wychowawcy instynktów społecznych. W dobie zaś utraty naszej niepodległości, Kościół Rzymsko-Katolicki był najsilniejszą ostoją i podporą narodowości, nie stanowi więc jak twierdzą niektórzy zabarwienia polskości lecz tkwi w istocie jej ducha. Tego ducha którego odczuwali najwięksi nasi poeci: Mickiewicz omawiający «co to jest duch narodowy i gdzie go szukać należy»—Krasieński, uznający jego zatracenie jako «bólów ból», Słowacki ubolewając «iż stracił błyskawicę Boską dbaniem o ciało zajęty i troską».

Ci co w sposób powyższy oceniają tradycję historii narodu i zasługi Kościoła, każde usiłowanie, zmierzające do oderwania od nich lub pomniejszenia ich znaczenia, uważają za niszczenie ducha narodu, i twierdzą, że teorie i działalność popierające takie usiłowania, nie mogą być nazywane «narodowymi».

Inny odłam społeczeństwa mówi o ludzkości jako czemś wyższem; od narodu; a choć popiera wzajemne walki klas i jednostek, zaleca wiarę w przyszły związek ludów i trwały między nimi pokój. Jeżeli jawnie nie zwalcza religii, to stara się ją ignorować, zastępować swoistą filozofią, lub rozluźniać jej zasady tak by można je przystosować do innych wyznań, nawet nie chrześcijańskich. A co do tradycji to mówi o niej z niechęcią, niemal z pogardą, a już conajmniej radby nakazać jej zapomnienie. Tak jakby podłożem tego kierunku była myśl, że Polska powstaje dopiero teraz, przy wytykaniu nowatorskich dla naszej dotychczasowej kultury wskazań.

Ten drugi odłam społeczeństwa, wskazania, uznawane przez odłam pierwszy za postulaty «narodowe» stara się ośmieszyć, poniżyć, przed-

stawić jako szowinistyczne; zwie je «nacionalistycznymi». A to ostatnie określenie próbuje zożyć w oczach ogółu, dowodząc, że to jest prąd nienawistny do mówiących innym językiem i należących do innych ras (artykuł Dunina Borkowskiego w miesięczniku «Droga»). To tak oczywiście niepoważne określenie, niewymagające chyba zwalczenia, wskazuje jednak, że zwolenników tej teorii razi określenie «naród»—«narodowy», że chcieliby wykazać, że określenia te winny być uznane za niższe od określeń «ludzkość i ludzki». Że raczej należy się wstydić (w czasach obecnych) idealizowania zasad «narodowych» a tembardziej wskazywania na nie jako środek poprawy ustroju państwowego. O patriotyzmie nie lubią też mówić grupy odłamu drugiego. Nie chcą odnosić się do niego z uznaniem, wstrzymują się jednak od potępienia uczucia, będącego bodźcem do najsłabszych i poświeconych.

Odłam pierwszy nie tylko idealizuje kierunek «narodowy» ale również nie lęka się określenia «nacionalistyczny». Bo patriotyzm i nacionalizm to bliskie sobie pojęcia. Źródłem obydwoch jest miłość ojczyzny; celem jej dobro, a obowiązkiem—podporządkowanie egoistycznych wymagań i poglądów dobru Ojczyzny i pomysłności «narodu». Tylko określenie «patriotyczny» zawiera jakby uznanie bohaterstwa i jest stosowane do niepowszednich czynów. Natomiast określenie «nacionalistyczny» kojarzy się z pojęciem szeregu czynów życia codziennego. Może wskutek tego powiedzieć by można, że patriotyzm uczy jak w odzwiednich okolicznościach dla Ojczyzny należy poświęcić nawet życie, a nacionalizm zaś jest nauką jak dla niej żyć należy.

Dwie te teorie, dwa te różniące się poglądy odłamów społeczeństwa istniały oddawna, kontrasty zaopatrzyły się i do kolizji doprowadziły od czasu wystąpienia socjalizmu i do głosu do głosu jego przywódców prasy.

Polityczne ich ujmowanie stanowi istotną różnicę programów—narodowego i socjalistycznego. Nie mam tu na celu wypowiedzenia się o słuszności jednego lub drugiego. Pozostawiam to kulturze, umiłowaniu i instynktowi grup i jednostek, a chodzi mi o szczerłość lub maskowanie głosów lub poczynania.

Zasadnicza sprzeczność powyżej przytoczonych teorii czy programów winna zmusić opinię publiczną do jasnego rozróżnienia stawianych przez grupę lub jednostkę postulatów i hasel, i bez względu na to, czy będą głoszone w imię ideałów narodowych lub socjalistycznych, oceniać właściwie ich szczerłość lub maskowanie rzeczywistych zasad.

Praktykuje się w Polsce bałamućenie opinii przez głoszenie hasel socjalistycznych, stawianych rzekomo w imię ideałów narodowych. Czy się to dzieje z braku orientacji politycznej czy ze względów utilitarnych, jest zawsze maskowaniem swej duszy i charakteru; na podobieństwo maskowania zewnętrznych cech swej osoby.

Dawniej, grupy lub osoby, których poczynania kolidowały z narodowo-katolickim programem, wytwarzały zamieszanie pojęć nazywając takie poczynania «liberalnymi» i twierdząc że to kierunek narodowo postępowy. Dziś kiedy określenie programu słowem «liberalny» mogłoby się spotkać z daleko idącymi zastrzeżeniami, wobec nic wspólnego z liberalizmem niemających poczynania naszych mniej szości narodowych, odłamy społeczne chcące maskować swoje utilitarne, a niezgodne z narodowo-katolickim kierunkiem poczynania, wynalazły dla swego programu nazwę «gospodarczy». Ma on służyć jako hasło

wyborcze do władz prawodawczych, a twórcy jego sądzą, że takie zamaskowanie prawdziwych dążeń, wobec dziś trudności ekonomicznych i troski o egzystencję, da się najłatwiej przemycić i narzucić masom, słabo orjentującym się, że «program gospodarczy» to właściwie mówiąc zastosowanie praktyczne zasad materializmu w dziedzinie wiedzy o społeczeństwie i prawie, czyli przyjęcie doktryny socjalistycznej.

Historja bowiem dla socjalistów—to nie historia dążenia rasy do zrealizowania swych zdolności, geniuszu i spełnienia swej narodowej misji w historii świata; dla nich to historia ekonomiki, historia środków produkcji i walki o nie. Temu co narodowcy nazywają kulturą narodową, socjalizm odmawia samodzielnego bytu i konstruuje jako wynik, jako funkcję stosunków ekonomicznych.

Znaną jest formuła tego kierunku, która głosi: „suma zjawisk gospodarczych stanowi bazę ekonomiczną, nad którą świadomość społeczeństwa wznosi nadbudówkę; a która jest tem co nazywamy kulturą duchową. O ile baza ekon. się zmienia, zmienia się także z konieczności forma nadbudówki». Otóż w historii cywilizacji zmienia się ustawicznie ta baza (podstawa) gospodarcza, a ponieważ jej zmianie odpowiadać ma stosowna modyfikacja nadbudówki, przeto, według tej teorii, istotą historii jest historia gospodarcza, historia techniki i walki klas o posiadanie środków produkcji (kapitału). Kultura duchowa, jest jej funkcją, niewolniczo, mechanicznie materialistycznie jej podległą i z niej wypływającą. Nie może być przeto historią kultury duchowej, gdyż

brak jej samodzielnego bytu, jako każdorazowej konsekwencji kultury gospodarczej. Wobec tego, o tradycji narodowej, duszy narodu, jego jaźni, cech narodowych czy nabytych w historii nie może być mowy; są to dla zwolenników tej teorii kategorie nieistotne, nie etniczne i nie historyczne, tylko wprost konsekwencje ruchów i odruchów gospodarczych.

Ta teoria usiłuje rozbić narodowość a jest ona właśnie teorią programu gospodarczego. Przyjęcie takiego programu jako hasła wyborczego oznaczałoby, że można wierzyć i ufać, iż wybrany prawodawca w myśl ideałów i ateusza i ortodoksa zdecyduje kwestje rozdziału religii od Państwa; lub w zgodzie z ideałami i interesami i polaka i Niemca rozstrzygnie problem Śląska i korytarza Gdańskiego albo ku zadowoleniu życzeń i chrześcijanina i żyda postanowi o istnieniu lub skasowaniu odpczynku niedzielnego i. t. p.

Wobec istotnych i zasadniczych różnic tych ideałów i życzeń — staje się jasnym, że rzucanie «programu gospodarczego» jako hasła wyborczego do władz prawodawczych, jest podawaniem sposobu maskowania duszy, charakteru lub dążeń, — tym, którzy niechcieliby jawnie przeciwstawić się programowi narodowo-katolickiemu. Rzecz jest jednak opinii publicznej zrozumieć to właściwie. Trzeba by każdy Polak umiał odróżnić ideały przedstawionych przez odłamy społeczeństwa zasad i koncepcji, bez względu na nazwę pod którą ktoś je przemycić pragnie, i umiał się zorientować do jakiego celu zmierzają dane hasła.

Antoni Byczkowski.

Militaryzm pruski zmartwychwstaje...

„Zbankrutowane“ Niemcy przeznaczyły 1 i pół miljaru złotych na zbrojenia.

(Korespondencja własna «Głosu Trybunalskiego»).

Berlin 3 stycznia.

Komedja rozbrojenia Niemiec ciągnie się już od chwili podpisania traktatu wersalskiego. Uczyniwszy na pozór zadość żądaniom państw koalicyjnych, Niemcy bynajmniej nie rozbroiły się i dzisiaj po dziewięciu latach pokoju ciągle jeszcze stanowią niebezpieczeństwo dla pozostałej Europy.

Rozważmy tylko szczegóły.

Oprócz urzędowej cyfry żołnierzy Niemcy posiadają potężną, tylko zakonspirowaną armję (w postaci niezliczonych organizacji militarnych, doskonale uzbrojonych i gotowych w każdej chwili do działań wojennych), przechowują w tajnych miejscach olbrzymie zapasy broni i materiałów wojennych, posiadają najgęstszą w Europie sieć linii lotniczych i pod tym pozorem budują olbrzymie ilości aeroplanów, zdolnych i do działań wojennych, pozatem swój przemysł chemiczny, potrafiły Niemcy zorganizować, w ten sposób, że w każdej chwili może być on zdolny fabrykować masowo gazy trujące.

W ciągu tych dziewięciu lat po wojnie państwa t. zw. koalicyjne okazały wobec zbrojeń niemieckich zupełną bezsilność. Zdobywały się one jedynie od czasu do czasu na mniej lub więcej ostre noty, które Niemcy zawsze zbywały cynicznymi odpowiedziami, nie czyniąc ani jednego kroku w kierunku faktycznego rozbrojenia.

Nowy rok 1928 przyniósł nam w dziedzinie zbrojeń niemieckich no-

wą zastraszającą niespodziankę.

Okazało się bowiem, że te zbrojenia w świetle cyfr budżetu niemieckiego są naprawdę przeraźliwym obrazem rozwoju dzisiejszego militarizmu niemieckiego, mogącym pragnąć pokoju Europie sprawić bardzo niemiłe komplikacje.

W projekcie budżetu na rok 1928, przedłożonym w grudniu przez ministrowi skarbu parlamentowi niemieckiemu, figuruje potwornie wielka suma 689 milionów marek, przeznaczona na utrzymanie Reichswehry, wzgl. na dalsze zbrojenia. Jeżeli weźmiemy pod uwagę jeszcze, że administracja wojskowa przynosi dochodu przeszło 13 milionów, również przeznaczonych na użytek armji, okazuje się, że zbrojenia niemieckie będą kosztować w tym roku sumę 702 milionów mrc., czyli blisko 1 i pół miljaru złotych.

Aby zrozumieć całą groźbę tego suchego faktu, zaznaczyć trzeba, że w roku 1913, a więc, w okresie największych zbrojeń niemieckich, wydano na potężną 500 tysięczną armję cesarską tylko około 604 miliony marek, czyli o połowę mniej niż w dzisiejszym pokojowym czasie.

Weźmy jeszcze inne porównanie. Polska, nie mająca naturalnych granic, wciśnięta między dwa mniej lub więcej wrogo nam usposobione państwa zmuszona siłą tego faktu utrzymać silniejszą od niemieckiej armji; — wydaje w roku b. około 700 milionów złotych na utrzymanie wojska, czyli znowu o połowę mniej, niż Niemcy.

SKŁAD ŻYRARDOSWKI

KALISKA 1. | POLECA: | KALISKA 1.

WSZELKIE TOWARY MANUFakturowe w WIĘKSZYM WYBORZE,
ORAZ WIELKI WYBÓR MATERJAŁÓW DAMSKICH I MĘSKICH :—

PIERWSZORZĘDNYCH TO-
MASZOWSKICH FABRYK— WYŁĄCZNA SPRZEDAŻ
NA PIOTRKÓW
Wyroby kamgarowe największej BIELSKIEJ FIRMY
EMANUEL TISEL, BIELSKO MARKA FABRYCZNA E. T.
CENY DOGODNE
FABRYCZNE M FAJNER, KALISKA 1. WARUNKI

Jeżeli weźmiemy jeszcze pod uwagę fakt, że każda prywatna organizacja militarna każdej związek przy sposobieniu wojskowego, każde stowarzyszenie strzeleckie wydaje corocznie wielkie sumy na zbrojenie swoich członków, ogólne koszty zbrojeń niemieckich przybiorą obraz naprawdę grozą i strachem przejmujący.

Wobec tych wymownych faktów, coż znaczą wszelkie pokojowe zapewnienia polityków niemieckich, jeżeli nawet podpisany traktat

jest dla Niemców jedynie „świat-kciem papieru”, to czy można jakąkolwiek przywiązywać wagę do pustych słów, rzuconych w Genewie przez różnych panów Streserów celem zamydlenia oczu Europie.

Jeżeli Liga Narodów nie znajdzie dostatecznej siły na poskromienie rozwijającego się coraz więcej militarysty pruskiego, to wtedy pokój w Europie stanie się naprawdę złudnym i szybko mogącym przeminąć mierzem.

Dr. J. K.

Wieści z kraju.

Z ruchu wyborczego

Zjazd stanu średniego.

Dzisiaj odbędzie się w Warszawie wielki zjazd delegatów Wielkopolski i Pomorza. W zjeździe tym wezmą udział liczni reprezentanci zrzeszeń zawodowych, rzemieślniczych, drobnohandlowych, przemysłowych i wolnych zawodów z b. Królestwa Kongresowego i Ziemi Wschodnich.

Wieczorem i w poniedziałek dn. 9 b.m. odbędą się zebrania poszczególnych zrzeszeń zawodowych w lokalach związkowych, poczem nastąpi zamknięcie zjazdu.

Uczestnicy zjazdu korzystać będą ze zniżek kolejowych.

Wobec licznych zgłoszeń udziału w zjeździe przez przedstawicieli Stanu Średniego, nawet z najodleglejszych krańców Rzplitej należy oczekiwać przybycia do Warszawy przeszło tysiąca delegatów mieszczaństwa polskiego.

NPR. lewica na Śląsku za rządem.

W Katowicach w piątek odbył się zjazd przedwyborczy NPR. lewicy na Śląsku, który przy tłumnym udziale delegatów, obradował w sprawie kandydatur do sejmiku w nadchodzących wyborach. Uchwalono jednocześnie wyrazić uznanie wojewo-

dzie Grażyńskiemu za jego inicjatywę i przyczynienie się do konsolidacji obozu polskiego na Śląsku.

Komuniści poparą blok mniejszości?

Według krążących wieści organizacja komunistyczna przygotowuje się energicznie do akcji wyborczej. Według poufnych instrukcji rozsyłanych do członków partii—komuniści liczą się z możliwością unieważnienia ich list przy wyborach. W wypadku unieważnienia list poufne instrukcje nakazują członkom partii komunistycznej głosowanie na liście bloku mniejszościowego.

Bezpartyjny komitet wyborczy

współpracy z rządem w Łodzi. W piątek w Łodzi odbywało się zebranie organizacyjne bezpartyjnego komitetu wyborczego współpracy z rządem na powiat łódzki. Na zebranie zaproszonych zostało i przybyło liczne grono przedstawicieli wszystkich sfer społeczeństwa powiatu. Zebranie zagał p. Aleksander Rzewski, wyjaśniając jego cel. Następnie po ukonstytuowaniu się prezydium, do którego weszli dr. Bogusławski, dr. Kozak, oraz ks. Załęski, wygłoszony został dłuższy referat polityczny, który przyjęto z obywateli uznania. Zebranie zako-

czyły wybory do zarządu powiatowego oraz okręgowego komitetu wyborczego.

Blok narodowy żydowski. W Łodzi zorganizowany został komitet wyborczy.

Onegdaj wieczorem w Łodzi odbyło się pod przewodnictwem dr. Rozenblata pierwsze posiedzenie komitetu wyborczego żydowskiego bloku narodowego przy bloku mniejszości narodowych. W posiedzeniu tem brał m. in. udział b. poseł Grynbaum z Warszawy. Po dłuższej dyskusji nad całym szeregiem spraw u-

konstytuowało się prezydium komitetu wyborczego: z ramienia organizacji sjonistycznej wszedł do prezydium komitetu p. dr. Rozenblat, ze stronnictwa „Mizrachi” p. Zylbersztajn, ze stronnictwa „Hitachud”, dr. Tartakower, z organizacji kobiet żydowskich dr. Spektor. Poza tem utworzono cały szereg komisji jak finansową, propagandową, prasową oraz sekretariat komitetu wyborczego młodzieży.

Komitet wyborczy żydowskiego bloku narodowego przystępuje natychmiast do prac przedwyborczych

Zjazd nauczycielski.

Dzisiaj rozpoczyna trzydniowe obrady doroczny zjazd przedstawicieli oddziałów Związku zawodowego nauczycieli polskich szkół średnich. Jako organizacja zawodowa (obok Związku nauczycieli szkół powszechnych), jest Związek Z.N.P.S.S. jedyną placówką, grupującą w swym łonie żywo postępowe i demokratyczne wśród licznej rzeszy nauczycielstwa szkół średnich.

Rozumiejąc, że tylko jednolitość ustroju szkolnictwa może zapewnić racjonalny rozwój szkole polskiej, Związek dwa swoje gimnazja (w Grodzisku i w II gimn. warszawskim) oparł na podbudowie 7-klasowej szkoły powszechnej, tj. za te dwie szkoły mają tylko klasy najwyższe (od IV), zaś w Grodzisku istnieje przygotowawcza klasa III. Typy szkoły przedstawiają się w ten sposób: prócz handlowej w Piotrkowie, wszystkie inne należą do typu ogólnokształcących, w czem dwie są przyrodniczo-matematyczne (Piotrków i II-gie gimnazjum w Warszawie), Męskich szkół było 6, żeńskich — 2 (Kalisz i Łuków), koedukacyjnych — 3 (Częstochowa, Grodzisk i Piotrków). Ogółem szkoły Związku skupiły do 2 tysięcy młodzieży wszelkich warstw społecznych. Stosunek opinii społeczeństwa i rodziców, posyłających dzieci do szkoły, jest naogół przy-

chylny, czego dowodzi stale zwiększanie się frekwencji młodzieży w szkołach Związku.

Liczne oddziały Związku, rozproszone po całej Rzeczypospolitej, nie wyłączając jej najodleglejszych kresów, skupiają w sobie żywioł postępowy i demokratyczny wśród nauczycielstwa. Ostatnio powstały środki pracy zwiększonej w Lubawie, Tczewie, Jarosławiu i Sokolu. Z nadesłanych zarządowi głównemu, dobrze wróżący entuzjazm członków i rozmach w pracy.

Program pierwszego (dzisiejszego) dnia obrad zjazdu, który odbywać się będzie w lokalu Związku kolejarzy polskich (ul. Czerwonego Krzyża Nr. 20), obejmuje: 1) zagajenie, 2) wybór prezydium i odpowiednich i odpowiednich komisji, 3) referat b. senatora Kopcińskiego o projekcie ustawy o ustroju szkolnictwa, 4) referat d-ra Buratka o zagadnieniu szkolnictwa na kresach, 5) referat p. L. Różyckiego o dokształcaniu szkolnictwa na kresach, wreszcie odczyt d-ra Jolewskiego o sekcji w szkole.

Zjazd obecny dzięki pierwszorzędnym zagadnieniom, jakie będą na nim poruszane, odegra niewątpliwie wybitną rolę w rozpoczynającym się nowym okresie w życiu szkoły polskiej.

Dwa pożary w Zakopanem.

Nocy wczorajszej w Zakopanem wydarzyły się dwa groźne pożary. O godzinie 10-iej wieczorem z powodu krótkiego spięcia wybuchł pożar w pensjonacie „Lada” przy ul. Chałubińskiego. Pensjonat spłonął doszczętnie i w tak szybkim czasie, że mieszkańcy z trudem zdołali wydobyć się z płonącego domu. O wyratowaniu mienia nie mogło być mowy. Przy gaszeniu jeden z gości, kapitan W.P. uległ ciężkiemu poparzeniu. Prócz tego spadająca drabina raniła biorącego udział w akcji ratunkowej posterunkowego P.P. Stra-

ty wynoszą kilkanaście tysięcy dolarów.

Drugi pożar wybuchł około 3-iej nad ranem na Krupówkach obok muzeum Tatrzńskiego, gdzie spłonęły doszczętnie hale targowe, mieszczące kilka sklepów. Straty wynoszą 200 tysięcy zł.

Zmartychwstanie Tołstoja.

H. Rider Haggard.

Żywy testament.

W głębi serca miał on wspólne wszystkim ludziom uczucia, ale nie umiał znieść sądów ludzkich, ani na wet zaprzeczenia żadnego, a dozwolony ich, zemiścił się nad winowajcą. A jednak, gdy tam siedział, w samotnej glori swojej, doszedł do przekonania, że zemsta nie przynosi szczęścia i nieledwie w głębi serca zazdrości synowowi tej nieustraszonej prawości, w której imię stawiał czoło stryjowi, nie troszcząc się o następstwo śmiałego kroku, jaki przez to uczynił.

Wcale to jednak nie znaczy, aby pan Meeson miał zamiar zmięknąć i zmienić postanowienie powzięte. Pan Meeson nigdy nie mięknął i nigdy powziętego postanowienia nie zmienił; gdyby to czynił, nie byłby w tej chwili posiadaczem dwumiljonowego majątku.

III.

Siostrzyczka Augusty.

Wyszedłszy z domu „Meesonów” Augusty czuła się tak przygnębiona że, aby jej smutek zrozumieć, po-

trzeba cofnąć się w przeszłość i rzec słów parę, dotyczących się obecnego połączenia pięknej i uduchowionej panny. Ojciec jej był pastorem i, podobnie jak większość pastorów nie był do zbytku przeciążony dożyciemni dobrami. Umierając, Wielebny Smithers, nie zostawił wcale majątku, ale zato zostawił wdowę i dwoje dzieci: Augustę, mającą już lat czternaście, i czteroletnią zaledwie Janinkę. Prócz nich było jeszcze dwóch chłopców, przybyłych na świat w przerwie pomiędzy urodzeniem najstarszej i najmłodszej siostry, ale ci, jakby przeczuwając czekającą ich nieświatłą dolę, poprzedzili ojca w świat zagrobowy. Na szczęście jednak, pani Smithers, miała zapisane sobie tytułem dożycia siedem tysięcy franków, która to suma, dobrze umieszczona, przynosiła jej 350 funtów rocznego dochodu. Chcąc więc z niewielkim tym dochodem żyć przyzwoicie i nietylko wyżyć, ale jeszcze dać dzieciom możliwe najlepsze wychowanie, pani Smithers opuściła po śmierci męża wieś, w której on był wikarjuszem parafjalnym, i przeniosła się wraz z córkami do Birminghamu, gdzie przemieszkawszy przez lat pięć w zupełnym od świata od-

osobnieniu, nagle umarła, zostawiając jak najzupełniejszą sierotami dwie swoje dziewczynki, z których starsza, dziewiętnastoletnia już wówczas, Augusta, wiedziała, że nie jej, prócz ciężkiej walki z losem nie czeka.

Ponieważ jednak pani Smithers była roztropną kobietą i oszczędną gosposią, pokazało się zatem po jej śmierci, że po opłaceniu niewielkich zresztą długów, oraz tu i owdzie zaległych rachunków, zostało się dla paniensek sześćset funtów sterlingów, stanowiących całe ich mienie, bo dochód od sumy, matce ich dożywociem zapisanej, ustawał naturalnie z chwilą jej śmierci. Wia domo jednak, że z dochodu od sześćset funtów dwie osoby wyżyć nie mogą, Augusta była więc zmuszoną naruszać kapitał. Chcąc temu nadal zapobiedz, a od lat dzieć częstych pociąg mając do pióra, wzięła się do pisania powieści i, w rok niespełna po śmierci matki, pierwszą swoją pracę własnym nakładem wydała, co ją przypisało o stratę okrągłych pięćdziesięciu funtów.

Był to niezaprzeczenie cios, do zniesienia trudny, ale Augusta nie straciła odwagi i, napisawszy „Słuby Jemimy”, zbyła, jak wiemy, Mee-

sonowi tę powieść, która ją odrazu postawiła w rzędzie pierwszych powieściopisarek. Ale ponieważ wiadome już czytelnikowi warunki kontraktu, którym związał Meeson Augustę, nie zadziwi się nikt przeto, gdy powiem, że mimo zdobytego rożgłosu, mimo powodzenia, jakie powieść odrazu zyskała, Augusta nie na tem nie skorzystała i przez lat pięć nic nawet korzystać nie miała. A że od śmierci pani-Smithers upłynęło już przeszło trzy lata, niewiele zatem pozostawało z owych sześćset funtów, które dla dzieci zaoszczędziła. Siostry żyły wprawdzie bardzo oszczędnie, mieszkając w dwóch małych pokojkach przy jednej z czwartorzędnych ulic, ale wydatki ich wzmogły się niezmiernie w ostatnich czasach z powodu choroby trzynastoletniej już teraz Janinki, która, zapadłszy na ciężkie zapalenie płuc nie mogła przyjąć do zdrowia. Dziś właśnie widziała się Augustę z doktorem i z ust jego usłyszała oświadczenie, że jeżeli Janinka na rok przynajmniej do cieplejszego klimatu nie wywiezie dziewczynka nietylko nie przeżyje zimy, ale jeszcze lada chwila skończyć może.

REKTYFIKACJA WARSZAWSKA

POLECA ZNANE OD WIELU LAT: WODKI • LIKIERY • WINA OWOCOWE I MIODY

CHRZEŚCIJAŃSKA PRACOWNIA KUŚNIERSKA
STEFANA SYRKA w PIOTRKOWIE, przy ul. KALISKIEJ L. 37, m. 2. (za przejazdem kolejowym.)
 Wykonuje wszelkie prace w zakresie kuśnierstwa wchodzące, a mianowicie: przyjmuje do wykonania wszelkiego rodzaju futra, kolarze, czapki i t. p. nowe, przeróbki i reperacje, oraz wyprawia skórki wszelkiego gatunku na futra.
Wyrabia również kożuszki zakopiańskie.
 Wykonanie solidne! Ceny umiarkowane!

20% taniej bo w mieszkaniu, a nie w sklepie
NA KARNAWAL!
 Krepdeszyny, krep-satiny, żorzeity, tafy, oraz wielki wybór wszelakich jedwabów i towarów wełnianych
 POLECA: męskich i damskich POLECA:
MAGAZYN BŁAWATNY M. SZOTTEN
 w Piotrkowie Tryb., ul. Słowackiego (Kaliska) Nr. 14.
 Telefon Nr. 244
 Ceny bardzo przystępne.
 Urzędnikom udziela się kredytu.

Straszna eksplozja kotła w zakładach zjednoczonych Scheiblera i Grohmana.

W dniu onegdajszym po południu miała miejsce straszna eksplozja kotła parowego w fabryce zjednoczonych zakładów Scheiblera i Grohmana w Łodzi. Szczegóły katastrofy przedstawiają się jak następuje:
 O godz. 4 min. 30 po południu w oddziale krochmalni wymienionej fabryki rozległa się ogłuszająca detonacja. Wszystkie szyby gmachu wyleciały, wśród robotników powstała nieopisana panika. Jak się okazało ogromny kocioł parowy krochmalni został rozerwany w kawałki przerażającą siłą niespodziewanego wybuchu. Deszcz odłamków żelaza zasypał całą halę kotłowni. Jednocześnie rozległy się jęki bólu, odłamki bowiem poraniły robotników, znajdujących się w hali kotłowni.
 Wiść o eksplozji lotem błyskawicy obiegła całą dzielnicę. Na miejsce wypadku zaczęły napływać tłumy ludzi, między nimi rodziny robotników, zatrudnionych w krochmalni, w przypuszczeniu, że ojcowie ich i mężowie padli ofiarą katastrofy.

Na miejsce eksplozji przybył natychmiast oddział straży ogniowej, ponieważ przypuszczano, że gruz i odłamki żelaza zasypały robotników. Zawezwano jednocześnie pogotowie ratunkowe miejskie oraz pogotowie Kasy Chorych. Dwóch lekarzy i 4 sanitariuszy nosiło pomoc rannym. Cięższe obrażenia odnieśli 3 robotnicy. Poza tem nalożono opatrunki kilkunastu osobom leżącym rannym.
 Na miejsce eksplozji przybyli niezwłocznie przedstawiciele władz sądowno-sędziowskich. Wdrożone natychmiast dochodzenie ustaliło, że przyczyną eksplozji kotła było wadliwe funkcjonowanie manometru, który wykazywał niższe od rzeczywistego ciśnienie pary w kotle. Dalsze dochodzenie w toku.

Niepomyślny stan zdrowia Adolfa Nowaczyńskiego.

W piątek w godzinach popołudniowych odbyło się w mieszkaniu A. Nowaczyńskiego konsylium lekarzy-okulistów z udziałem dr. Ruszkowskiego, prof. dr. Noyszewskiego i dr. Kepińskiego.
 W związku z odchyleniem tętnów ki lewego oka lekarze orzekli, że stan jest groźny, ale nie beznadziejny i czynią nadzieję, że po zabiegach i dłuższym leczeniu oko chorego może być uratowane.
 Poza tem Now. czuje się źle już od dni paru i żadna zmiana na lepsze dotąd nie nastąpiła.
 Wciąż z całego kraju nadchodzą pod adresem publicysty setki depesz z wyrazami współczucia.

W piątek w godzinach popołudniowych odbyło się w mieszkaniu A. Nowaczyńskiego konsylium lekarzy-okulistów z udziałem dr. Ruszkowskiego, prof. dr. Noyszewskiego i dr. Kepińskiego.
 W związku z odchyleniem tętnów ki lewego oka lekarze orzekli, że stan jest groźny, ale nie beznadziejny i czynią nadzieję, że po zabiegach i dłuższym leczeniu oko chorego może być uratowane.
 Poza tem Now. czuje się źle już od dni paru i żadna zmiana na lepsze dotąd nie nastąpiła.
 Wciąż z całego kraju nadchodzą pod adresem publicysty setki depesz z wyrazami współczucia.

Samobójstwo urzędniczki telegrafu.

Mieszkańcy Grodziska i pasażerowie podmiejskiego pociągu zdążającego z Żyrardowa do Warszawy byli wczoraj świadkami wstrząsającej sceny.
 Gdy pociąg, odchodzący z Grodziska był już w biegu, z pośród publiczności wybiegła niespodziewanie jakaś elegancko ubrana młoda kobieta, która skoczywszy na tor rzuciła się pod koła lokomotywy. Z ust świadków tego okropnego zajścia wyrwał się okrzyk przerażenia. Zaczęto dawać znaki maszyniście, sankami.

Mieszkańcy Grodziska i pasażerowie podmiejskiego pociągu zdążającego z Żyrardowa do Warszawy byli wczoraj świadkami wstrząsającej sceny.
 Gdy pociąg, odchodzący z Grodziska był już w biegu, z pośród publiczności wybiegła niespodziewanie jakaś elegancko ubrana młoda kobieta, która skoczywszy na tor rzuciła się pod koła lokomotywy. Z ust świadków tego okropnego zajścia wyrwał się okrzyk przerażenia. Zaczęto dawać znaki maszyniście, sankami.

Karnawał.

(Według Glogiera i Klonowicza).
 Począwszy od Trzech Króli aż do Środy Popielcowej (w tym roku przypadającej 22 lutego) następuje okres zabaw, balów i uciesz rozmaitych, zwany ogólnie karnawałem. Zapusty — to polska nazwa karnawału.
 Tradycja karnawałowa w Polsce sięga jeszcze pogańskich czasów. „Pust” miał być bowiem pogańskim bożkiem wesołości, stąd też powstały nazwy: pustola, zapusty, rozpusta.
 Tak zwane maskary zapustne i przebieranie się w różne kostiumy, jakie widzimy w średnich wiekach na zachodzie, dały początek w Polsce zwyczajom przebierania się w zapusty za żydów, cyganów, niedźwiedzi i t. p.
 Jedną z najpiękniejszych zabaw, urządzanych zimą, a w szczególności w zapusty był zawsze „kulig”.
 Dziś trudno określić skąd wzięła się ta nazwa. Prawdopodobnie początek jej dała „kula”, czyli „krzywula” t.j. laska zakrzywiona, jaką wysyłano naprzód do dworów z oznajmieniem, że kulig niebawem zawita.
 Kulig był właściwie zabawą połączoną z tańcami. Młodzież w porozumieniu ze starszymi układała plan całej zabawy. Ubierność strojnie i przebierano za żydów, cyganów, górali, a częstokroć za Hiszpanów, Francuzów i t. p. Młodzież męska jechała konno, starsi i panny sankami.
 Niejeden pan dworu udając, że o niczem nie wie nie kazał świecić w komnatach. Wtedy goście tem się nie zrażając proszą o gościnność staropolską. Z tą chwilą dopiero gospodarz prosi do wnętrza, służba zapala na gwałt światła w pokojach, zaś orszak kuligowy wali się w podwoje i zabawa się zaczyna.
 Po różnych przemowach i dowcipnych oracjach idą tańce i rozrywki, przeplatane figlami i śpiewami. Jeżeli chodzi o tańce, uwzględniano przedewszystkiem poważny i uroczysty polonez, dalej żywy krakowiak, ognisty mazur, w końcu kujawiak i obertasy.
 Według starych kronik, nawet królowie polscy brali nieraz udział w kuligach. W dziele Golebiowskie

Mieszkańcy Grodziska i pasażerowie podmiejskiego pociągu zdążającego z Żyrardowa do Warszawy byli wczoraj świadkami wstrząsającej sceny.
 Gdy pociąg, odchodzący z Grodziska był już w biegu, z pośród publiczności wybiegła niespodziewanie jakaś elegancko ubrana młoda kobieta, która skoczywszy na tor rzuciła się pod koła lokomotywy. Z ust świadków tego okropnego zajścia wyrwał się okrzyk przerażenia. Zaczęto dawać znaki maszyniście, sankami.
 Niejeden pan dworu udając, że o niczem nie wie nie kazał świecić w komnatach. Wtedy goście tem się nie zrażając proszą o gościnność staropolską. Z tą chwilą dopiero gospodarz prosi do wnętrza, służba zapala na gwałt światła w pokojach, zaś orszak kuligowy wali się w podwoje i zabawa się zaczyna.
 Po różnych przemowach i dowcipnych oracjach idą tańce i rozrywki, przeplatane figlami i śpiewami. Jeżeli chodzi o tańce, uwzględniano przedewszystkiem poważny i uroczysty polonez, dalej żywy krakowiak, ognisty mazur, w końcu kujawiak i obertasy.
 Według starych kronik, nawet królowie polscy brali nieraz udział w kuligach. W dziele Golebiowskie

aby pociąg zatrzymał.
 Gdy służba kolejowa i publiczność wydobyła z pod pociągu desperatkę, ta już nie żyła.
 Ze znalezionych przy samobójczych czyni dokumentów ustalono, że jest to czterdziestoletnia Jadwiga Bogacka, urzędniczka urzędu telegraficznego w Warszawie.
 Bogacka mieszkała jako sublokatorka w domu nr. 7 przy ul. Horzelskiej. Wczoraj rano p. B. wyszła z domu aby już więcej tam nie powrócić.
 Do kogo i w jakim celu pojechała ona do Grodziska, dotychczas nie ustalono.
 Dochodzenie jest ogromnie utrudnione okolicznością, że nie można odnaleźć, nawet przy pomocy biura adresowego magistratu, siostry i narzeczonego denatki, mieszkających również w Warszawie.

aby pociąg zatrzymał.
 Gdy służba kolejowa i publiczność wydobyła z pod pociągu desperatkę, ta już nie żyła.
 Ze znalezionych przy samobójczych czyni dokumentów ustalono, że jest to czterdziestoletnia Jadwiga Bogacka, urzędniczka urzędu telegraficznego w Warszawie.
 Bogacka mieszkała jako sublokatorka w domu nr. 7 przy ul. Horzelskiej. Wczoraj rano p. B. wyszła z domu aby już więcej tam nie powrócić.
 Do kogo i w jakim celu pojechała ona do Grodziska, dotychczas nie ustalono.
 Dochodzenie jest ogromnie utrudnione okolicznością, że nie można odnaleźć, nawet przy pomocy biura adresowego magistratu, siostry i narzeczonego denatki, mieszkających również w Warszawie.

Wznowienie procesu sprawców napadu na listonosza Lewkowicza

Prokurator żąda kary śmierci.
 Sprawcy napadu rabunkowego na Lewkowicza, listonosza poczty łódzkiej — Kulawiński i Mielczarek, skazani wyrokiem sądu okr. w Łodzi na 15 lat ciężkiego więzienia każdy — odwołali się od powyższego wyroku do sądu apelacyjnego w Warszawie. Swoje skargi apelacyjne opierają zbrodniarze na tem, że nie mieli absolutnie zamiaru zabić Lewkowicza i wobec tego proszą o zmianę kwalifikacji z art. 455 k.k. na art. 467 k.k., który mówi jedynie o ciężkim uszkodzeniu ciała z naj-

Prokurator żąda kary śmierci.
 Sprawcy napadu rabunkowego na Lewkowicza, listonosza poczty łódzkiej — Kulawiński i Mielczarek, skazani wyrokiem sądu okr. w Łodzi na 15 lat ciężkiego więzienia każdy — odwołali się od powyższego wyroku do sądu apelacyjnego w Warszawie. Swoje skargi apelacyjne opierają zbrodniarze na tem, że nie mieli absolutnie zamiaru zabić Lewkowicza i wobec tego proszą o zmianę kwalifikacji z art. 455 k.k. na art. 467 k.k., który mówi jedynie o ciężkim uszkodzeniu ciała z naj-wyższym wymiarem kary 8 lat więzienia.
 Z drugiej strony urząd prokuratorski uważając, że wymiar kary zdecydowany przez łódzki sąd okr. (15 lat) jest zbyt niski, odwołał się również do sądu apelacyjnego żądając najsurowszego wymiaru t. j. kary śmierci.
 Jak się dowiadujemy akta sprawy zostały już przesłane do sądu apelacyjnego w Warszawie i termin rozprawy został ustalony na 7 lutego r. b.

Katastrofa kolejowa pod Tczewem. Trzy osoby ranione.

Onegdaj o godz. 12 w nocy na st. Warlubie, między Łaskowicami a Tczewem, wskutek nieuwagi st. zwrotniczego, pociąg osobowy wpuuszczony został na niewłaściwy tor, i uległ wykołaceniu. Farowóz i brykard oraz wagon pocztowy stoczyły się z nasypu, 3 wagony osobowe wyłeciały z szyn. Maszynista parowozu Kurowski oraz pomocnik i jego

Onegdaj o godz. 12 w nocy na st. Warlubie, między Łaskowicami a Tczewem, wskutek nieuwagi st. zwrotniczego, pociąg osobowy wpuuszczony został na niewłaściwy tor, i uległ wykołaceniu. Farowóz i brykard oraz wagon pocztowy stoczyły się z nasypu, 3 wagony osobowe wyłeciały z szyn. Maszynista parowozu Kurowski oraz pomocnik i jego palacz Klonowski odnieśli ciężkie rany, a urzędnik pełniący służbę w wagonie pocztowym, Bagierski odniósł lekkie obrażenia cieleśne.
 Ministerstwo komunikacji i władze dystryktu gdańskiej posłały na miejsce katastrofy specjalną komisję. O godz. 3 m. 5 tor kolejowy był zupełnie oczyszczony.

Parowiec angielski zabrał transport emigrantów z Gdyni.

W dniu 30 grudnia 1927 r. o godz. 7-ej rano przybył z Gdańska do Gdyni angielski parowiec „Kolpino” należący do Ellerman Wilson Line. O godz. 8-ej statek został postawiony do przystani przy hangarze i przyjął wprost z wagonu (hala emigracyjna jeszcze nie gotowa) 231 emigrantów. Statek odeszł o godz. 13-ej tego samego dnia, czyli że za-

W dniu 30 grudnia 1927 r. o godz. 7-ej rano przybył z Gdańska do Gdyni angielski parowiec „Kolpino” należący do Ellerman Wilson Line. O godz. 8-ej statek został postawiony do przystani przy hangarze i przyjął wprost z wagonu (hala emigracyjna jeszcze nie gotowa) 231 emigrantów. Statek odeszł o godz. 13-ej tego samego dnia, czyli że za-łatwił formalności oraz załadował bagaż i emigrantów w przeciągu pięciu godzin, co należy uznać za wynik bardzo dodatni. Wymieniony statek zawiązał do Gdyni po raz pierwszy tytulim próby. T-wo Ellerman Wilson Line zamierza zorganizować regularną pasażersko-towarową linię Gdynia — Anglia.

Ceny jak za gotówkę. Dla urzędników 5% taniej.
NA RATY 3 MIESIĘCZNE
 wszelką garderobę męską i damską, bieliznę gotową od najskromniejszej do najwykwintniejszej, kołdry watawe, podpinkę pod ko dry, poszewki haftowane, firanki w różnych gatunkach — duży wybór sweterów — popeliny — rypsy — materiały bielizniane, oraz **MANUFABRYK**, z pierwszorzędnych fabryk Tomaszowskich.
 Obstaunki na ubrania męskie i damskie wykonujemy w przeciągu 3 dni solidnie i elegancko.
ŚWIEŻY TRANSPORT ZIMOWYCH RZECZY.
F. LEBENTAL Piotrków, Sieradzka 5, I p. front.
 Spieszcie się przekonać. Kupicie taniej — a dobry towar.

go czytamy: „Ta gromada, podobna do alpejskiej śnieżycy, wzrastając coraz bardziej gdzie spadła, to dlatego jedynie, ażeby wesołość pomnożyć starożytny obyczaj zachować, serca zbliżyć, wspólnych ucieszyć doznawać, nie zaś kłębki roznosić”.
 Najwięcej zabaw było zawsze przy końcu karnawału. W „tłusty czwartek” n.p. wesoła zabawa urządzali sobie przekupki krakowskie. Śpiewając i tańcząc na rynku chwytali one chłopaków i mężczyzn niezonatych i przywiązywały ich do kłosa, albo stroiły w wieniec grochowy za karę, że się nie ożeniłi.
 Schwytni musieli się okupić.
 Dzisiaj te wszystkie zwyczaje minęły. A szkoda naprawdę pięknej polskiej tradycji.

TANI

DOBRE MASZYNY BĘBENKOWE
TYLKO ZŁ. 230

Unikajcie wszelkich agentów i pośredników. Nie dajcie się wyzyskiwać. Każdy kto ma zamiar KUPIĆ Maszynę do szycia rower, patefon najlepszych, pierwszorzędnych fabryk niech się zwróci TYLKO do egz. od r. 1896 firmy **L.FÖRSTER, Piotrków, Piłsudskiego 3** naprzeciw szpitala Sw. Trójcy. gdzie można nabyć takowe na długoterminowe spłaty i dobrych warunkach z 10-letnią gwarancją dobroci. 12202. Bezpłatna nauka haftu.

NIKT NIE ZROZUMIE
wypadków ani zjawisk politycznych, gospodarczych i społecznych jeśli co tydzień nie przeczyta tygodnika „**PRAWDA**”

„Prawda” jest największym i najbardziej wszechstronnym tygodnikiem w Polsce. Redagowana jest z takim obiektywizmem, który daje czytelnikowi możliwość dokładnego zorientowania się we wszystkich zagadnieniach politycznych, gospodarczych i społecznych.

Na żądanie, wysyła się przez jeden miesiąc bezpłatnie okazowe egzemplarze. Zgłoszenia adresować należy do administracji „Prawdy” Łódź, Piotrkowska 85.

Komunikacja autobusowa Piotrków - Bełchatów.

Mam zaszczyt zawiadomić Szan. Publiczność, że od 9 bm. uruchomion zostanie autobus między Piotrkowem a Bełchatowem.

Z Piotrkowa odchodzi:
8.30 rano
13.30 w południe

Z Bełchatowa odchodzi:
10.30 rano
16.— w południe.

NOWAK.

47

Z Piotrkowa i okolicy. Z cyklu „Typy Piotrkowa”.

Tragarz.

Któż nie zna człowieka w granatowej bluzie z dużym mefalomowym numerem na piersi, który w fantazji dziecięcej urasta do rozmiarów bohatera, zaś w życiu codziennym jest szarą postacią, do której przywykła publiczność kolejowa, spiesząca nerwowo przez zapelnione tłumami sale lub wychylająca głowy poprzez okienka pociągu, z głośnie wołaniem „Numerowy, numerowy!”

Na stacji piotrkowskiej jest ich dziesięciu a z tych p. Antoni Szproch, służy już około 30 lat. Przez ten kawał czasu zmieniło się wiele. Przetrzymali oni czasy rosyjskiej niewoli okupację niemiecką i dziś jak przed 30-tu laty pędzą swe życie na dworcu piotrkowskim, gnani nadzieją zarobku od pociągu do pociągu, nerwowo żywią wieni gdy usłyszą świst zbliżającego się kurjera.

Układ ich z Dyrekcją Kolejową oriewa, iż nie otrzymują oni żadnych poborów, na tomiast składają kaucję w wysokości 50 zł. przyczem obowiązani są do utrzymywania czystości głównych przejść z ulicy na peron. Wzmania za to korzystają z deputatu węglowego, w razie wypadku z pomocy lekarskiej, posiadają niejako monopol w swym fachu, przyczem kolej odpowiada przed publicznością za ewentualne zaginięcie paczek.

Oczywiście tragarze, jak i wszelkie inne zawody posiadają swój związek tragarzy, którego główna siedziba znajduje się w Warszawie. Sprawa ubezpieczenia tragarzy przez Dyrekcję kolejową, pozostaje, jak i sprawa kolejarzy, dotychczas nierozwiązana.

Natomiast w życiu codziennym posiadają oni swą łaskę, która, jakkolwiek podwyższona w dniu 3. 10. 27 r. (Dz. Zarządzeń Dyr. Kel. Państw. w Warsz. z dn. 21. 10. 27), to jednak jest stosunkowo dość niską, bowiem wynosi:

1) Za przeniesienie pakunku ręcznego z podjazdu i odniesienie go do wagonu lub poczekalni i odwrotnie (w tem o ile zacho dzi potrzeba i pilnowania niedłużej jednak jak 20 minut) 50 groszy.

2) Za zniesienie ciężkiego bagażu wagi nie więcej jak 50 kg. z podjazdu do ekspedycji i odwrotnie 55 groszy; za każde następne 50 kg. 25 gr.

3) Za ekspedjowanie bagażu 40 groszy.

4) Za wykupienie biletu pasażerowi 40 groszy.

UWAGA: Za usługi wymienione w p. 1 rozumie się 50 gr. od jednego pakunku i nie więcej niż 80 gr. do 3 sztuk, a za dwie następne 40 gr. z tem, że ogółem wraz z innymi usługami, prócz wymienionych w

punkcie 2., wynagrodzenie nie może wynosić więcej aniżeli 1 zł. 20 groszy.

Jak wykazują liczby — wynagrodzenie numerowych na stacji, nie jest zbyt hojne — weźmy dla przykładu par. 3, „za ekspedjowanie bagażu 40 groszy”. Wynagrodzenie nie to byłoby normalne, gdyby ekspedycja bagażu o każdym czasie mogła być szybko skuteczną — niestety, tak nie jest i często trzeba w ogonku czekać cierpliwie, póki przyjdzie kolej na dany bagaż, którego przez ten czas pilnie strzedz trzeba. Par. 47 głosi „za wykupienie biletu pasażerowi 40 groszy”. Jest to kwota bardzo niska, jeśli weźmiemy pod uwagę, że przy wykupieniu biletów pasażerowie korzystają z usług numerowego tylko w tych wypadkach gdy trudno się dostać do kasy z powodu niezwykłego tłoku.

Tragarz piotrkowski publiczność swoją zna doskonale, można śmiało powiedzieć, że jest prawie psychologiem w tej sprawie. Bystrem okiem odróżnia on zakochane pary, które przychodzą na dworzec jedynie dlatego, że naznaczyli sobie tutaj miejsce spotkania, gapiów i łazogów, szwendających się jeno dla zabierania czasu z kąta w kącie i interesanta, od którego można zarobić.

Zgóry wie on, który klient może dobrać zapłacić, a który „nabrać” — jednak Naczelnik Stacji reklamacji nie otrzymuje ani ze strony publiczności ani ze strony numerowych, co najlepiej świadczy o zgodnym wzajemnym stosunku. W czasie wolnym od pociągów, ujrzących ich, miły czytelniku, najczęściej razem zgromadzonych na ławie koło kiosku „Ruch” — gdy, emiając tanie papierosy, rozprawiają o polityce, lub ostatnim piotrkowskim wypadku, wyczytanym w kronice „Głosu Trybunalskiego”.

„Choć czasem proszę Wielmożnej Redakcji nazwać człowieka aż strach — gdzieś na koniec miasta zęgnają i ani grosza nie zapłacą i to jeszcze jakie hrabowie” — zwierza się nam najstraszniej, oglądając się wokół tajemniczo.

Widzimy więc, że podwyższenie taryfy dla numerowych byłoby bardzo wskazane, bowiem wprowadziłoby to pewien ustalony system taryfa stałaby się obowiązującą w rzeczywistości, a nie na papierze, jak to ma miejsce obecnie, gdy sama publiczność orientując się, iż taryfa jest zbyt niską, dorzuca napiwki, które dziś w całej demokratycznej Polsce zostały zniesione; jako ubliżające godności człowieka.

Zmartwychwstanie Tołstoja.

Towarzystwo Pomocy Szkolnej w Piotrkowie.

W dniu 19 lipca 1909 r. a więc jeszcze za czasów rosyjskiej niewoli związane zostało w Piotrkowie Towarzystwo Pomocy Szkolnej celem „prawidłowego rozwoju fizycznego, umysłowego i moralnego młodzieży obu płci, kształcącej się w miejscowych zakładach naukowych, utrzymywanych przez osoby prywatne lub instytucje społeczne, oraz niesie jej pomocy dla doskonalenia się w powyższych kierunkach”.

Towarzystwo ma na celu: wnosze nie opłaty za niezamożnych wychowanków szkół, dostarczanie im pożywności, odzieży i mieszkania; zakładanie jadalni i burs dla kształcącej się młodzieży bezpłatnie lub tanio; dostarczanie niezamożnym wychowankom w razie choroby lekarstwa, pomocy lekarskiej i opieki w domu czy też przez umieszczenie ich w szpitalu na koszt swój; wysyłanie ich na kolonie letnie, dostarczanie bezpłatnie po cenach zniżonych książek i pomocy naukowej, pośredniczenie w ich zbywaniu; urządzanie wszelkiego rodzaju rozrywek sportowych, czy umysłowych.

Jak więc widzimy Towarzystwo zostało związane w żywej trosce o byt młodzieży, o jej należyty rozwój psychiczny i fizyczny.

Istotnie chyba nikomu w żadnym najuboższym nawet kraju nie trzeba tłumaczyć, czem jest młodzież dla Narodu — wszak to kość jego kości, krew jego krwi, podwalina dalszego rozwoju Państwa, Jego chluba i przyszłość.

A czyż cała Polska nie wie w jakich warunkach młodzież nasza zdobywa wiedzę, o chłodzie i głodzie uciążliwie w późną noc przy jakimkolwiek świetle, najczęściej przy zakończeniu kilku godzin korepetycji, gdzie cały intelekt wyładował się, już najzupełniej, aby w głowę młodszego kolegi wbić najtrudniej tam

włażące przedmioty?

Wielu z tej młodzieży straciło rodziców czy choćby ojca podczas wojny, wielu zgubiło ich gdzieś w straszliwym zamęciu rosyjskiej rewolucji i dzisiaj są oni pozbawieni tej naturalnej opieki, którą winno choć w części zastąpić społeczeństwo.

Towarzystwo to liczy zaledwie 140 członków, a wszak składka miesięczna wynosi tylko jeden złoty!

Przedewszystkiem przeto należałoby zwiększyć wydatnie liczbę członków. Nielewdnie każdy pracujący obywatel może tak małą składką obciążyć swój budżet, jeśli idzie o tak wielki cel.

Nie wątpimy ani na chwilę, że obywatel piotrkowski rozumie w całym tego słowa znaczeniu konieczność poparcia Towarzystwa Pomocy Szkolnej, tembardziej, iż dziś bardziej niż kiedykolwiek uboga młodzież szkolna pomocy tej potrzebuje.

Od dnia 4-go do 10-go bm. trwa tydzień zbiórki na dochód tej instytucji. przyczem uproszone panie — kwestarki zgłaszają się zarówno do domów prywatnych jak instytucji z odpowiednimi listami i upoważnieniami.

W dniu dzisiejszym Towarzystwo Pomocy Szkolnej urządza kwestę u liczną w nadziei, iż społeczeństwo nie odmówi ofiary na tak piękny cel.

Korzystając z okazji musimy raz jeszcze przypomnieć, iż osoby zajmujące się kwestą, czynią największe poświęcenie, mając na celu dobro instytucji i zasługują jedynie na wielkie uznanie z tego tytułu, gdy tymczasem jakże niestety często się zdarza, iż spotykają się one z nader impertynenckim traktowaniem — wszak nawet odmówić datku można w sposób kulturalny i przyzwoity.

Sądźmy, że apel nasz trafi do serc społecznych obywateli, co najlepiej wyrazi się w ich ofiarności.

Sprawa założenia Oddziału Państwowego Banku Rolnego w Piotrkowie.

Jeśli we wszystkich krajach rolnictwo jest popierane przez Rząd z całą energją, to cóż dopiero mówić o Polsce, która jest krajem nawskroś rolniczym i w tej galezi wytwórczości może osiągnąć przy odpowiednich wysiłkach nadzwyczaj efektywne rezultaty. Rząd polski, mający przed sobą ciągle jeszcze olbrzymie trudności w kierunku finansowym czyni wszystko, co w jego mocy jakkolwiek nie jest w stanie zaspokoić potrzeb tego rodzaju odrazu w całym kraju. Jedną z instytucji, których cel stanowi poparcie u nas rozwoju rolnictwa jest Państwowy Bank Rolny, którego Centrala znajduje się w Warszawie. Bank ten udziela krótko i długoterminowego kredytu, wspomagającego akcję reformy rolnej, a przedewszystkiem warsztatów które powstały przy wykorzystaniu tej reformy rolnej, jak: parcelacja, komasacja i meljoracja gruntów. Są to pożyczki niskoprocentowe, które stanowią prawdziwe dobrodziejstwo dla ubogich rolników, dotychczas straszliwie wyzyskiwanych przez najrozmaitszego rodzaju lichwiarzy i pośredników. P. Bank Rolny został właśnie powołany do życia w tym celu, aby załatwiać operacje finansowe pomiędzy rolnikami a Państwem, jest on bowiem w pewnej mierze zarówno organem Ministerstwa Reform Rolnych, jak Ministerstwa Rolnictwa; własny zakładowy kapitał Banku wynosi 75 milionów złotych. W czasach ostatnich w miesiąc naszym poczęły krążyć wieści, iż istnieje projekt otwarcia oddziału P. Banku Rolnego w Piotrkowie.

Projekt taki ma uzasadnione podstawy, bowiem, pominąwszy już sprawę, iż powiat piotrkowski jest okolicą wybitnie rolniczą i że ostatnio instytucje samorządowe oraz organizacje rolnicze bardzo intensywnie zajęły się poparciem rolnictwa — można wysunąć cały szereg argumentów przemawiających wyraźnie

za założeniem takiego oddziału właśnie w Piotrkowie, a nie w innym mieście:

1) Piotrków posiada doskonałą komunikację z Warszawą, a więc z Centralą Banku,

2) W Piotrkowie mieści się siedziba Okręgowego Urzędu Ziemińskiego, związanego ściśle z P. Bankiem Rolnym, a wskutek tego interesanci z całego okręgu zmuszeni dziś jeździć tam i z powrotem, mogliby załatwić swe sprawy w ciągu jednego dnia, tembardziej, iż część pożyczek przyznaje Okręgowy Urząd Ziemiński, a finansuje P. Bank Rolny.

Wreszcie 3) w Piotrkowie istnieje możliwość zdobycia lokalu dla Oddziału oraz mieszkań dla urzędników. Sądźmy, że odnośne władze wezmą pod uwagę powyższe motywy i sprawę założenia Oddziału P. Banku Rolnego w Piotrkowie załatwią w myśl interesów licznych rzesz obywateli.

KRONIKA

Niedziela 11: Seweryna Op.
8 Jutro: Marcjanny P. M.
styczeń Wąchołd ałożona: g. 7.03.
Zachód: g. 3.40.

Ogólna.

Nowe statki pasażerskie zamówiła Polska w Anglii.

Rząd polski, w trosce o rozwój marynarki, zamówił dla przedsiębiorstwa państwowego „Żegluga Polska” na stoczni Palmers w Anglii 2 nowe statki pasażerskie, przeznaczone dla żeglugi przybrzeżnej. Nowe statki będą wykończone i uruchomione z początkiem przyszłego sezonu letniego.

Kino-Teatr
MODERN
Tomaszów Maz.
ul. Piliczna L. 6.

Piątek sobota i niedziela.
Jedna z najznakomitszych kreacji ulubieńców publiczności
Pati Patachon jako bankowcy
Arcykomiczne dzieje dwóch urwipolców w 10 wielkich aktach.
Film dla młodzieży dozwolony!
ANONS: wkrótce „WIEŻA MIEOŚCI”

U w a g a ! Szkoła kroju szycia i modelowania

Prof. Kroju Paryskiej Akademii i wynalazku «Patron Express»
R. Lewańskiego.
Centrala w Warszawie, Żórawia 15—2.
46
Przyjmuje się uczennice do nauki przy pomocy «Patron Express», dający każdemu łatwą, szybką i dokładną naukę kroju i t. p.
Po ukończeniu nauki uczennice otrzymują świadectwa, przyczem zdolniejsze otrzymują posady nauczycielek kroju. Dla pań krawczyń kurs kroju dopelniający przy pomocy «Patron Express».
Opłata za naukę tania (w splatach).
Dla osób przyjezdnych pomieszczenie zapewnione. Zapisy kandydatek, jak również wykłady lekcji rozpoczynają się od godz. 9—1 i od godz. 2—8 w Piotrkowie, ul. Narutowicza 16 m. 3.

NA 4 LATA PRZEDŁUŻENIE TERMINU EGZAMINÓW NAUCZYCIELI SZKÓŁ ŚREDNICH.

„Dziennik Ustaw” ogłasza m. in. rozporządzenie ministra W.R. i O.P. które przesunęło termin przeprowadzenia egzaminów państwowych dla nauczycieli szkół średnich z końca czerwca r. 1928 na koniec czerwca 1932 r. W związku z tem komisje egzaminacyjne będą przeprowadzały odnośne egzamina aż do tego terminu. Ostateczny termin zdawania egzaminu uzupełniającego dla absolwentów państwowych kursów wychowania fizycznego przesunęło się w temże rozporządzeniu z końca czerwca 1927 r. na koniec grudnia 1928 r.

OBIEG BANKNOTÓW PRZEKROCZYŁ MILJARD ZŁ.

Z Warszawy donoszą:
W ostatniej dekadzie grudnia zapasy złota i walut Banku Polskiego, zaliczone do pokrycia złotego wzrosły o 25,6 milj. zł. do sumy 1.207,8 milj. zł. Zapasy walut, niezaliczonych do pokrycia złotego, zmniejszyły się o 26 milj. zł. do sumy 207,1 milj. zł.
Obieg banknotów wzrósł o 70 milj. zł. do sumy 1.003,1 milj. zł. Pokrycie kruszcowe banknotów wynosi 72,61 proc.

Wolne od podatku lokalowego będą również kluby sportowe.

W myśl odnośnych postanowień od podatku lokalowego zwolnione są towarzystwa i instytucje naukowe, kulturalne i wogóle prowadzące prace oświatowe. Jak się dowiadujemy, Min. Spraw Wewn. wypracowało i rozesłało okólnik, zgodnie z którym od podatku lokalowego zwolnione są również towarzystwa sportowe o ile prowadzą akcję oświatową, t. j. urządzają naukowe odczyty, pokazy, prowadzą wykłady i t. p.

Ulgi podatkowe i subsydia dla imprez sportowych ale... w Warszawie.

Dowiadujemy się, że na skutek starań stołecznego komitetu wychowania fizycznego i przysposobienia wojskowego, komisarz rządu p. Jaroszewicz zdecydował zmniejszenie podatku widowiskowego dla imprez, urządzanych przez poszczególne związki państwowe, z tem, że związki zainteresowane zwracać się będą w tej sprawie do wydziału finansowo-podatkowego.

Po za tem Bank Gospodarstwa Krajowego ma zamiar udzielić poszczególnym miastom krepytów na budowę niezbędnych inwestycji sportowych, jak łyżwalnie, hale gimnastyczne i boiska.

Tomaszowska.

KANDYDATURA STAROSTY TULECKIEGO NA PREZYDENTA MIASTA.

Jak dowiadujemy się, w ostatnich dniach wypłynęła nowa poważna kandydatura na stanowisko prezy-

mi administracyjnymi w województwie Łódzkim.

Bezpartyjna ta kandydatura o charakterze centro-prawicowym nie spotyka zasadniczo sprzeciwu w ugrupowaniach centro-prawu.

Na stanowisku prezydenta p. starosta Tulecki miałby możliwość energicznego forsowania akcji utworzenia Starostwa Tomaszowskiego, a którą rozpoczął już na stanowisku starosty.

W PONIEDZIAŁEK DALSZY CIĄG 3-go POSIEDZENIA R.M. W SPRAWIE WYBORU CZŁONKÓW MAGISTRATU.

Jak już komunikowaliśmy na 9-go zostało wyznaczone posiedzenie R. M. jako dalszy ciąg 3-go posiedzenia R. M. w sprawie wyborów zarządu miasta.

Narazie ugrupowania R. M. do żadnej ostatecznej koncepcji nie doszły

Piotrkowska.

Więźniowie — w roli artystów.

W dniu wczorajszym odbyło się w sali teatralnej Piotrkowskiego więzienia amatorskie przedstawienie oraz koncert w wykonaniu więźniów.

Nie po raz pierwszy więźniowie sprawiają nam miłą niespodziankę swą inteligentną grą i doskonałym pamięciowym opanowaniem ról.

Część pierwszą stanowił jednaktowy dramat na tle wypadków z r. 1905, w którym rolę główną „Skazańca” — grał Zygmunt Dakowski. Bardzo staranna dekoracja podnosiła w znacznym stopniu efekt. Jedno

aktowa komedia „Schadzka w lesie” została odegrana istotnie jakby w prawdziwym lesie, taką moc choć in sprowadzono na scenę. Role żeńskie w obu sztukach jakkolwiek od tworzone przez mężczyzn, wypadły bardzo udatnie.

W części koncertowej wystąpił Aleksander Baroński, b. artysta teatrów petersburskich, który wykonał artystycznie cały szereg romanów cygańskich swego układu przy własnym akompanjamentie gitary.

Całość wypadła nadzwyczaj sympatycznie.

W dniu dzisiejszym przedstawienie ma być powtórzone, sądzymy więc, że publiczność piotrkowska pospieszy tłumnie do sali więziennej, tembardziej, iż dochód z tej imprezy zesła kase „Patronatu”, instytucji mającej na celu opiekę nad więźniami, wypuszczonym na wolność.

Pamiętajmy wszyscy, że ci więźniowie to nasi współbracia i jeśli znajdą oni po odbyciu kary pomocną dłoń, która ich poprowadzi na uczciwą drogę, mogą się stać pożytecznymi członkami Państwa Polskiego.

KONKURS NA SANOWISKO POWIATOWEGO LEKARZA

W kwietniu r. z. Wydział Powiatowy ogłosił konkurs na stanowisko Powiatowego lekarza weterynarii. Termin składania ofert kończy się z dniem 1 lutego r. b., dotychczas jednak nie wpłynęła ani jedna oferta, jakkolwiek warunki proponowane przez Wydział Pow. są dość dobre, gdyż powiatowy lekarz weterynarii będzie otrzymywał wynagrodzenie według VII stopnia plac pracowników państw. wraz z piętnastoprocentowym dodatkiem komunalnym. Równocześnie jest do objęcia stanowisko rejonowego lekarza sanitarnego w Kamiensku. Do obowiązków tego lekarza należy wizytowanie szkół i prowadzenie walki z chorobami zakaźnymi. Stanowisko to zostało w listopadzie opróżnione i dotychczas nikt się nie zgłasza, co tem dziwniejszem się wydać musi, że wielu lekarzy, zwłaszcza młodszych w większych ośrodkach miejskich najczęściej znajduje się w ciężkich warunkach materialnych, gdy tymczasem na prowincji mogliby mieć poważną praktykę i otrzymywać dodatkowe wynagrodzenie z Kas Powiatowego Związku Komunalnego.

WYŻURY OBWODOWYCH KOMISYJ WYBORCZYCH.

W obwodowych komisjach wyborczych, umieszczonych w lokalu Cyklistów, Słowackiego 10, II piętro są wyłożone listy wyborców w nastę-

pujących godzinach:

Obwód 1-szy stale od 15 — 21, Obwód 2-gi stale od 11 — 14 i 16 — 19, Obwód 15-ty we święta i niedziele od 11 — 17 i dnie powszed. od 15 — 21, Obwód 18-ty stale od 14 — 20
Adres powyższych Słowackiego Nr. 10, II p. Klub Cyklistów.

WALNE ZGROMADZENIE AKADEMICKIEGO KOŁA PIOTRKOWIAN.

W okresie świątecznym odbyło się Walne Zgromadzenie Akademickiego Koła Piotrkowian w dwóch sesjach: 27 i 31 grudnia.

Na wstępie zebrani uczcili przez powstanie ś.p. Adama Sucheckiego, członka Towarzystwa.

Ustępujący Zarząd złożył obszernie sprawozdanie. W roku sprawozdawczym urządzono szereg imprez dochodowych w Piotrkowie i Warszawie, rozwinięto szeroką akcję pożyczkową i koleżeńsko-towarzystwską, nawiązano ścisły kontakt ze Zrzeszeniem Starszych Piotrkowianów w Warszawie, co zaniebdały poprzednie zarządy, utrzymywano bardzo ożywione stosunki z towarzystwem „Młoda Polska” w Warszawie. Po złożeniu sprawozdania wyłoniła się żywa dyskusja. Silnej krytyce uległo zaniebanie przez zarząd ustępujący działalności na polu społecznym.

Bardzo ożywioną dyskusję wywołało utworzenie w Poznaniu przez studujących na tamtejszym uniwersytecie studentów z Piotrkowa oddziału akademickiego Koła Piotrkowian. W związku z artykułem, który ukazał się w „Głosie Trybunalskim” z dnia 21 grudnia 1927 r. prezes oddziału w Poznaniu p. Gajkiewicz oświadczył, że jest to zupełnie prywatny artykuł, za który Zarząd Oddziału Akademickiego Koła Piotrkowian w Poznaniu nie bierze odpowiedzialności.

Przyszły zarząd winien się zająć przy opracowaniu projektu zmian statutu w związku z powstaniem oddziału Koła w Poznaniu. Projekt ten będzie rozpatrywany na najbliższym Walnym Zgromadzeniu.

Z inicjatywy p. Joëla na wniosek szeregu członków Tow. uchwalono zwrócić się z gorącym apelem do wszystkich członków honorowych Koła, aby zapisywali się na członków Koła Przyjaciół Akademika i w ten sposób przyczynili się do zaciśnięcia węzłów między starszym społeczeństwem a akademikami.

Wybrano nowe władze. Do zarządu weszli: p.p. A. Grabowski (prezes), L. Szajewski (vice-prezes), K. Zielonka (sekretarz), M. Podmuniczka (skarbnik), T. Klawe i J. Kossakowski; na zastępców powołano: p.p. M. Osuchowska, H. Rauchównę i Lesińskiego.

Komisję Rewizyjną wybrano w składzie: p.p. Z. Piwnicki, S. Clarówna, T. Widner; zastępca p. Bentkowski. Do Sadu Koleżeńkiego wybrano: p.p. M. Joëla, C. Grygiela, J. Kozerskiego, S. Przytułskiego i M. Krulka.

Prokuratorem przy Sądzie Koleżeńskim został p. Wł. Osuchowski, podprokuratorem — W. Karwowski.

Na delegatów do Rady Zrzeszeń Akademickich Kół Prowincjonalnych w Warszawie wybrano p. C. Grygiela.

Obradom przewodniczył bardzo energicznie p. J. Tyborowski.

ZE SREBRNEGO EKРАНU.

Przy szczerze wypełnionej publiczności sali kino-teatru „Czary”, odbyła się wczoraj premiera monumentalnego filmu rosyjskiego pt. „Car Iwan Groźny”. Cała potęga carskiego despotyzmu, owo „samodzierzawie” — przed którym drżeli tak bogaci, jak i biedni, cała ohyda średniowiecznego terroru, bakchanalje i orgie — wszystko to znalazło wyraz we wspomnianym filmie.

„Niewolnikom latać niewolno” — oto hasło, jakim się posługiwał Iwan Groźny — rządząc samowładnie, samowładnie wywyższając jednych, poniżając drugich, obsypując łaskami tych, którzy mu schlebiali, karząc tych, którzy mu się opierali. Role kreują pierwszorzędni artyści.

Przygotowania do zimowej olimpiady w St. Meritz.

Kino-Teatr
„CZARY”

Piotrków Legionów 11.

Dziś i dni następnych
Największe arcydzieło filmowe doby obecnej
CAR IWAN GROZNY
potężny dramat w 12 aktach.

W rolach głównych najwybitniejsi artyści Teatru Stanislawskiego w Moskwie znani na całym świecie: **S. Koczałow, S. Askwarowa i M. Leonidow.**

Teatr «WESOŁY PAJAC»

Program Nr. 3.

Plotki! Plotki! Plotki!

Część I. Kocham was dziewczynki, piosenka Z Drabika wyk. W. ZDANOWICZ. Wróżka «Marischka» piosenki cygańskie wykona NIUTA BOLSKA. Raz dwa, trzy, cztery, Plotki - Kurjera Czerwonego wykona Z. REGRO.

Część II. **HEJ-ŻE! W MAJU!** Część II.

Soczysta sielanka w 1 miejscu.
Adolf Kalasantyna, W. Zdanowicz, N. Bolska.

TEATR
„ODEON”

Piotrków,
Aleja 8-go Maja 11.

Od soboty 7 stycznia i dni następnych.

Ofiary piekielnej intrygi

Wzruszający dramat erotyczny

W roli głównej gwiazda ekranu **Mia Mara**
ulubienica publiczności

NA SCENIE!

Teatr Artystyczno-Literacki pod dyktando **S. Śliwińskiego**

Gniazdko miłostek

Operetka w 1 akcie muzyka Falla

OSOBY: Lulu-kotka p. Noskowska, Gaston Patricont p. Lenczewski Baron Patricont jego wuj p. Śliwiński, Hrabia Taboria p. Mi-siewicz, Pani Mochour p. Winiarska, Molly p. Czekielewska Dolly p. Rybaczewska, Olly p. Zdrska.

Piotrków Tryb. **KINO „APOLLO”** Plac Targowy Nr. 5

Tylko 3 dni!
Od niedzieli 8 do wtorku 10 stycznia
3 i 4 serja i zakończenie obrazu
Demon doliny śmierci
Wódz Indji

NA SCENIE! Rewja! NA SCENIE!
«HUMOR RZĄDZI»
MARYS TARNOWSKA Nasza Pol-ska Wieś w tańcu pieśni i słowie.
E. ODOBINSKI znakomity humorysta w swoim własnym repertuarze.

Z prasy pracowniczej.

Nowa zwłoka w przyznaniu pracownikom państwowym podwyżki od biła się głośnie echem w prasie pracowniczej.

MASZYNISTA (Nr. 23-24) zamieściła na ten temat słuszne i gorzkie uwagi w art. pt. „Nowa zwłoka” nawiązując do faktu nieprzyjęcia delegacji Centralnej Komisji porozumiewawczej zw. zaw. prac. państw. przez p. Bartla: „Wątpimy bardzo — kończy autor — czy ten system (łudzenia obietnicami niedotrzymanymi) przysporzy rządowi zwolenników i czy wzmocni jego powagę. Cierpliwość głodujących mas ma przecież swoje granice i nie można jej nadużywać tak, jak to rząd czyni systematycznie. Dotychczasowy bieg wypadków zależy od związków

Skoro jednak związki, zmuszone wierzyć obietnicom rządowym i podające te obietnice do wiadomości mas przez siebie reprezentowanych narażają się na kpiny i tracą swój autorytet — bliska wydaje się chwila kiedy związki stracą panowanie nad sytuacją, a wówczas do rządu pójdzie nie kilku zrównoważonych ludzi, ale podniecona, rozgoryczona i wiedząca rozpaczą masa głodujących parjasów państwowych, z którą rozmowa będzie nieco trudniejsza”.
Aż nadto wymowny memoriał Centralnej Komisji Porozumiewawczej Zw. Zaw. Prac. Państw. pomieszcza ją prawie wszystkie pisma pracownicze bez komentarzy. Z tej litanii złudnych obietnic najlepiej wyrobić sobie można pojęcie o zaiste imponującej cierpliwości naszych urzędników - obywateli.

Memoriał ten zamieszcza m. in. jako artykuł wstępny Poczta (Nr. 22.) Nie chodzi jednak o cierpliwość Zagadnienie poprawy sytuacji materialnej pracowników państwowych domaga się szybkiego skutecznego wobec coraz jaskrawiej uwidaczniających się cech umyjnej obecnej ich pauperyzacji. Zwraca na nie uwagę m. in. kolejarz-związkowiec (Nr. 33).

„Obecny niedostatek a wślad za tem niedożywianie się i upadek sił pracowników, intensywność ich pracy podkopuje w stopniu coraz większym...”

Na tle memoriału CKP. staje się też zrozumiałem końcowy ustęp wstępnego artykułu tegoż pisma.

„Polityka rządu i cały jego stosunek do zagadnień pracowniczych od biera masom kolejańskim resztę nadziei, by sprawa poprawy bytu pracowników państwowych dała się załatwić drogą porozumienia, a przeciw nie pogłębia się tylko przekonanie,

że należyta poprawa bytu kolejarze osiągnąć będą mogli tylko drogą walki”.

Brak zaufania do rządu w tej sprawie łącznik (Nr. 25) rozciąga również i na przyszły sejm, jak tego pracownicy państwowi doświadczali na poprzednim, przyczem pisze:

„Najistotniejszym środkiem byłoby skonsolidowanie grup pracowników zawodowych i wystawienie i przeprowadzenie swoich kandydatów. Lecz zdaniem większości obecnej nie jest to tylko marzenie ściętej głowy. Beznadziejnie więc wygląda przyszłość prac. państw. w tem oświetleniu. Tembardziej jak to pisze Kolejarz (Nr. 24) omawiając nadwyżkę dochodów kolei o 181 milionów w roku 1926, że pracownikom dodano za ledwie 10 proc. i to w sytuacji, gdy pracownicy wydali z siebie przeszło dwa razy większą pracę i gdy równocześnie efektywna drożyzna wzrosła o 50 proc. istotnie, niema się co ludzi sztucznie obliczeniami Gł. Urz. Stat. To też i Życie Urzędnicze (Nr. 20) zamieszcza wstępny artykuł pt. „Walka o prawo do życia”, przepojone również gorczą:

Wbrew zapewnieniom usługowej rządu prasy, iż jest najlepiej na tym najlepszym ze światów, pracownik państwowy odczuwa na każdym kroku, jak realna wartość otrzymywanych przez niego płac obniża się. Czy zjawisko to zostanie uwzględnione przy ustalaniu wysokości uposażenia na najbliższy okres? Śmiemy wątpić. Zwłaszcza przy obecnym na stawieniu polityki budżetowej i gospodarczej rządu...

To zwątpienie jest już dominującą nutą. Ostatnie nadzieje już przysły i to nie tylko wśród pracowników państwowych, jak to stwierdza „Pracownik Samorządowy” (Nr. 23) w art. p. Pocholczyka:

Rząd wzmacnia powagę państwową w kraju i zagranicą, lecz, niestety, wraz z tym dorobkiem rząd wprowadza niechęć i rozdzwięk do rzesz pracowników a przez to gasi zaufanie do siebie. Znowu wróci do ludzi niewiara w sprawiedliwość, przydzie przekonanie, że wszystko na świecie jest błagą, że świat istnieje dla uprzywilejowanych i tych, którzy silnie wystawiają pięści...

Sport.

Mali sportsmeni

Coraz bardziej do najszerzych warstw społeczeństwa przenika pogląd, że wychowanie fizyczne rozpoczynać należy od małych dzieci. Tym tylko sposobem osiągnąć będziemy w stanie dwa wielkie cele kultury fizycznej: poprawę rasy i świetne wyniki dorosłych sportsmenów.

Racjonalnie prowadzone ćwiczenia cielesne mają wpływ niezwykle dodatni na organizm dzieci i młodzieży. Wzmacniają serce i płuca, dają dziecku siłę i sprawność, wyrabiają w niem zręczność, poczucie ruchu, szybkość orientacji i cały szereg dodatkowych właściwości psychicznych.

Dzieci w wysokim stopniu mają rozwiniętą potrzebę ruchu. Tę potrzebę należy jedynie ująć w takie

oi rosyjscy, jak Koczałow, Leonidow Askwarowa. Całość filmu czyni imponujące wrażenie na widzu, którego olśniewa przepych wystawy i wspaniała gra artystów (niezapomniana scena kiedy car Iwan dusi carycę).

Na scenie zespół artystyczny „We soły pajac”.

Niuta Bolska w roli cyganki porwała publiczność swym iście cygańskim temperamentem, wykonywując nastrojowe pieśni Sielanka „Hej-że w maju!” — w artystycznym wykonaniu Bolskiej i Zdanowicza — sprawiła, iż publiczność przez cały czas trwania tej „sielanki” kompletnie „leżała pod krzesłami”. Huraganowy śmiech, towarzyszący tej scenie, najlepiej świadczy o tem, jak się publiczność bawiła. Zdanowicz odśpiewał kilka piosenek (najwięcej braw zebrał za „Kocham was dziewczynki”).

Z roli conferansjera Regro wywiązał się wspaniale. Szczególnie plotkarskiej publiczności piotrkowskiej podobały się „Plotki” w wykonaniu Regra.

Reasumując wszystko — możemy powiedzieć, że coraz silniejsze więzy łączą publiczność piotrkowską z artystami zespołu „Wesołego Pajaca”.

„CZARNA KAWA”

W dniu 14 b. m. w sali im. Kilińskiego zostanie urządzona „Czarna kawa” na dochód Stowarzyszenia Św. Wincentego à Paulo.

Zabawa ta jest czczona corocznie i ma już ustaloną jaknajlepszą opinię.

Tutaj daje sobie rendez, vous śmietanka towarzystwa piotrkowskiego; a piękny cel zachęca nawet osoby najmniej żądne urażenia balowych.

Nie ulega wątpliwości, że sobotnia impreza będzie się cieszyć dużym powodzeniem, do którego przyczyni się, jak zwykle, sprężysta organizacja zaproszonych p.p. gospodyń i gospodarzy, których w tym roku na zebranie organizacyjne zgłosiła się znaczna liczba.

KOMUNIKAT.

Zarząd AKP. podaje do wiadomości członków Koła, że do 20-1 włącznie będą przyjmowane podania o stypendja Magistratu m. Piotrkowa. Podania dokładnie umotywowane z podaniem stanu materialnego i wykazem studjów należy składać w Warszawie — w lokalu AKP. — Mazowiecka 11 („Elibor”) w Piotrkowie na ręce przedstawiciela AKI. kol. S. Kowalskiego — Polna 11.
Za Zarząd (—) Adam Grabowski, Prezes.

PANOWIE DOZORCY, UWAGA!
Nader zmienna pogoda, panująca w ostatnich czasach, pozamieniała u lice naszego miasta w jakiejś przerażającej przeszkodzie, dla zwalczania których należy wyżyć całą energię i siłę woli, jaką posiada przeciętny obywatel. Czy nie byłoby właściwym, aby odnośnie władze zwróciły uwagę dozorcóm, aby jeśli żałują łopat i miotel, nie żalowali chociaż płesku?

Ogłoszenie.

Do Wielmożnych Panów Inżynierów: W. Kraśkiewicza, S. Kosteckiego, W. Cyło, S. Szczepanika, S. Konorskiego, A. Dobilisa, L. Klimko, Dyr. Sokołowskiego i Redaktora Al. Pańskiego w Piotrkowie.

Wiekowe polskie przysłowie sprząda się: „Barbara po lodzie, a w Boże Narodzenie: bywa ciepła”; nie mniej wszystko jedno choćby mnie miał błogi zmrozić szron oczy, czy „idea” jak „Organistę z Ponikły”, wszelako słuchać mi wypadła inno — Syrokomle.

Gdy nastaje mroźny styczeń
Czyś ubogi, czyś bogaty
Nie zostawaj bez obliczeń
Twych dochodów i intraty.
Licz się pilnie z swą chudobą
Długa zimę masz przed sobą...

Nie dosłownie lecz w przenośni, mając ten porządek na względzie — za orzeczenie prywatne w dniu 7. VI r. 1927 mej pracy zapatentowanej, a niekiedy WPanom nawet za kilkakrotnie o niej użyczenie mi łaskawej swej fachowej i obywatelskiej oceny, które wpłynęły na indywidualną orientację — raczą WPanowie niniejszem przyjąć moje serdeczne podziękowanie.

Jeżeli rozniecona tu będzie eksploatacja mego nowego pomysłu — Piotrków winien zachować wdzięczność WPanom, jak wdzięcznym im pozostanie na zawsze sam demonstrator, który doraźnie w dn. 7. 6. z. r. prosił o dyskreję swego nazwiska i najdłużej pragnie ją zachować w prasie, za co dziś przeprasza podpisując się pseudonimem
Kolejarz 4 x,
8.1. Piotrków Nr. 44.

SPÓŁDZIELNIA LUDOWE SPÓŁDZIELCZETOW.WYDAWNICZE
POLECA:
DRUKARNIE zaopatrzoną w bogaty wybór pism najnowszych kroi, oraz maszyny pospieszne i ilustracyjne wykonującą dzienniki, czasopisma, dzieła, oraz wszelkiego rodzaju druki bankowe i kupieckie
LWÓW, L. SAPIEHY 77-TELEF. 496
RSIEGARNIE bogatą w wielki wybór książek wszelkiej treści po cenach konkurencyjnych
LWÓW, ULICA SZAJNOCHY L. 2.
DZIENNIK LUDOWY organ P.P.S. wychodzący codziennie rano z najświeższymi wiadomościami z dn. poprzedni. i nocy
LWÓW, UL. SYKSTUSKA 21-TEL. 24.

